

روش تحقیق

استاد: خانم دکتر گلشنی

چهارچوب علمی پژوهش

۱. رویکرد «فرضیه‌ای-قیاسی»

در این رویکرد، پژوهش را بر اساس یک نظریه یا تئوری و آزمون پیش بینی های فرضی طراحی می کنند.
مثال:

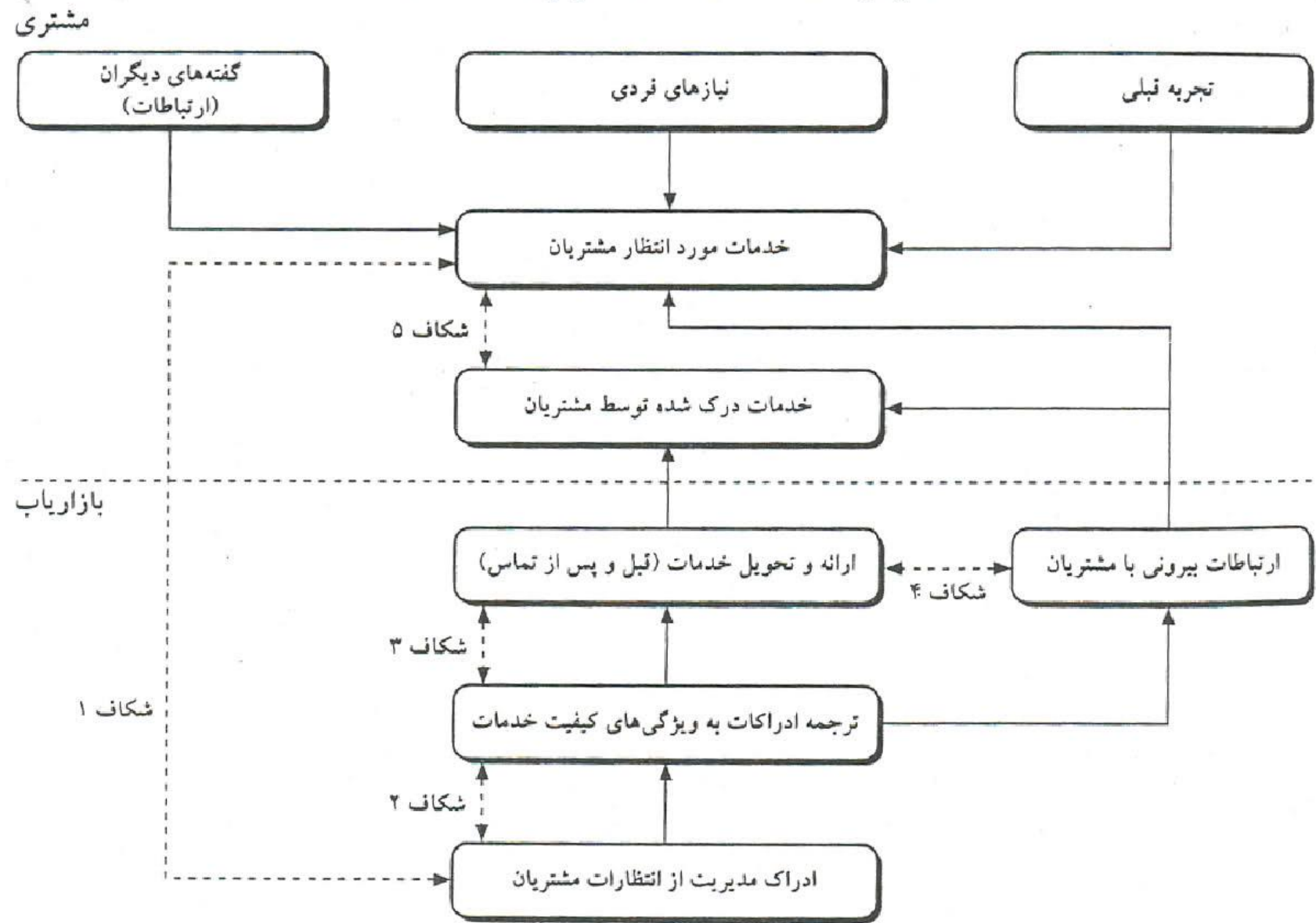
تئوری: سر و صدا بر حل مسئله تاثیر معکوس دارد.

فرضیه: اگر سروصدا کنترل شود، میزان تمرکز کارمندان برای حل مسائل پیچیده بیشتر می شود.

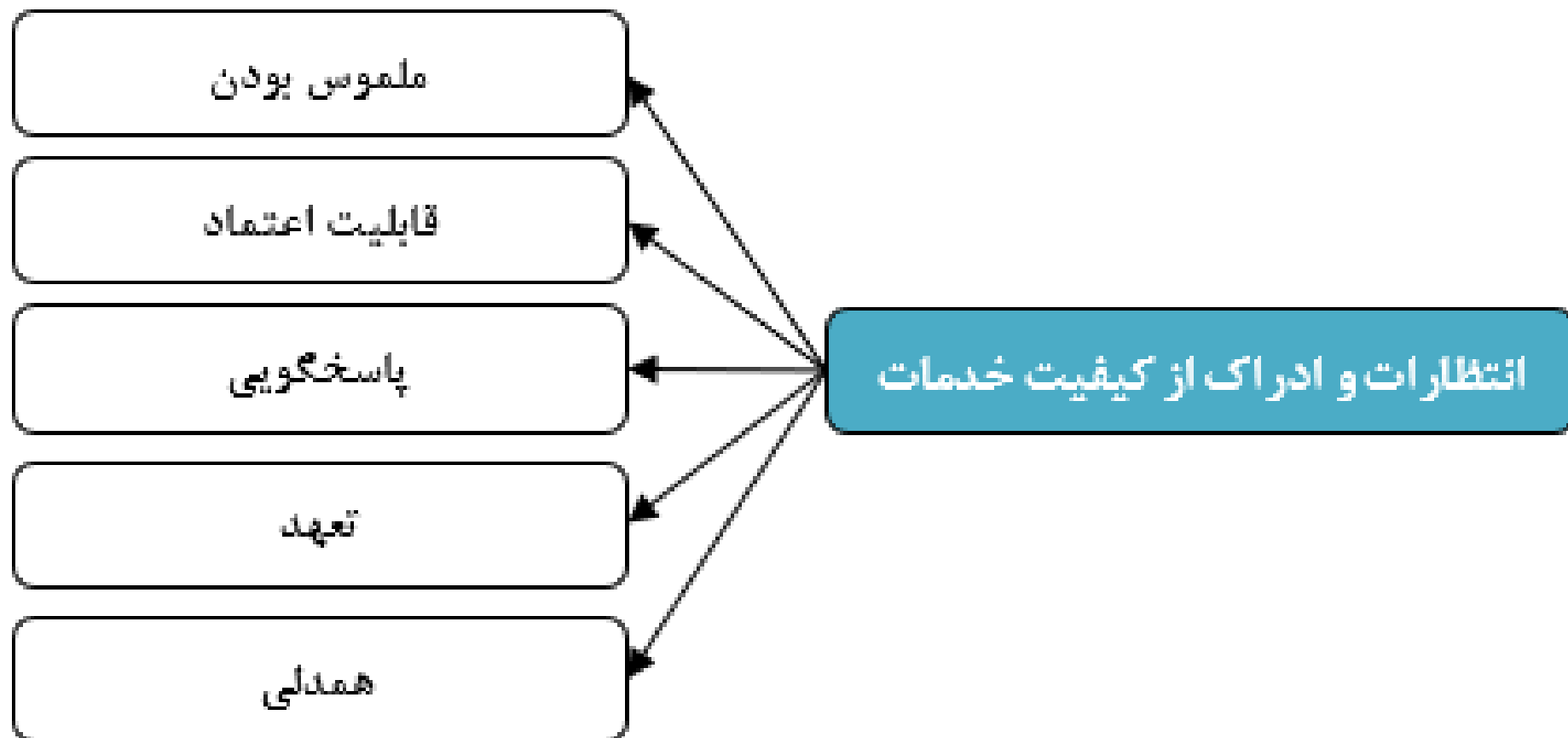
نوعی پژوهش برای آزمون این فرضیه طراحی می کند.

با استنتاج منطقی از نتایج بدست آمدهف فرضیه را رد یا قبول می کند.

نمودار ۳-۳ مدل شکاف کیفیت خدمات

منبع: V. A. Zeithaml, L. L. Berry, and A. Parasuraman "Communication and Control Processes in the Delivery of Service Quality," *Journal of Marketing*, vol. 52, April 1988, p. 36.

مدل مفهومی: منبع: ویجی آناند و سلورج (۲۰۱۲)

فرایند ۷ مرحله ای در رویکرد فرضیه ای – قیاسی

۱- مشاهده و شناخت مساله

۲- بررسی ادبیات پژوهش (مبانی تئوریک)

۳- تدوین تئوری

۴- فرضیه سازی

۵- گردآوری اطلاعات: آزمون فرضیه ها

۶- تحلیل اطلاعات

۷- نتیجه گیری و استنتاج

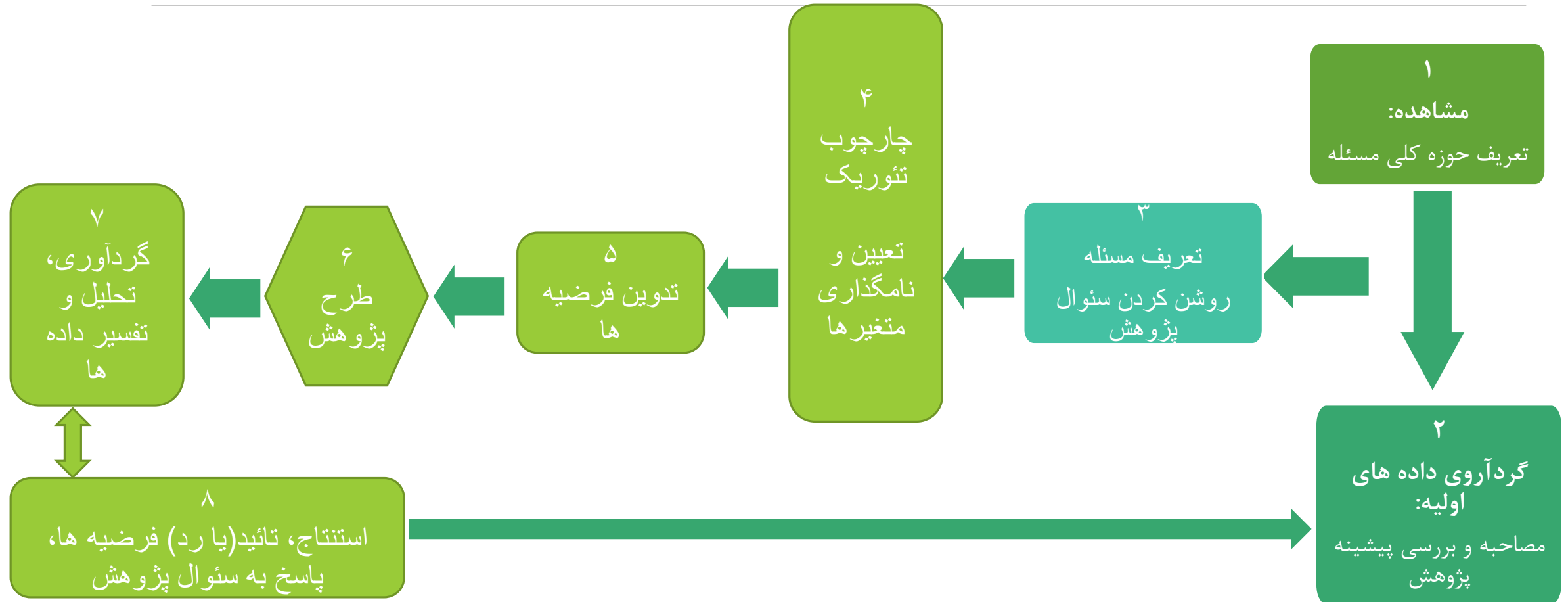
چهارچوب علمی پژوهش

۲. رویکرد «استقرایی»

پژوهشگر متوجه یک مسئله می شود، اما نظریه یا تئوری برای توضیح آن پیدا نمی کند. در نتیجه به سراغ فرضیه سازی و ارائه نظریه بر اساس آن می کند. مثال:

پژوهشگر واکنش کشتریان نسبت به محصولات جدید را مشاهده می کند. سئوالی در ذهن پژوهشگر شکل می گیرد: چه عواملی در توسعه یک محصول جدید نقش دارد؟ بر این اساس فرضیه هایی تدوین می کند.

فرایند انجام پژوهش علمی

۱. قلمرو کلی مساله پژوهش

موضوعاتی که باید بررسی شوند در این مرحله دقیق و مشخص نیست تنها حوزه کلی مسئله یا قلمرو تحقیق مشخص است.
مثال:

- کارکنان سازمان نسبت به اهداف سازمان بی تفاوت هستند
- حجم فروش یک کالا رضایت بخش نیست
- تراز روزانه دفاتر حسابداری به نوعی نگرانی دایمی تبدیل شده است

۲. گردآوری اطلاعات: بررسی ادبیات پژوهش

خلاصه مدونی از مقاله های فصل نامه ها، کتاب ها و دیگر مستندات در مورد موضوع تحقیق

چرا ادبیات پژوهش مهم است؟

- I. پژوهش شما چگونه به ادبیات موجود می افزاید
- II. با توجه به جدیدترین یافته ها، ضرورت انجام پژوهش چیست؟
- III. با مرور دستاوردهای پیشینیان دانش و مهارت محقق برای ادامه تحقیقات تقویت می شود

فرایند انجام ادبیات پژوهش

۱- شناسایی کلید واژه ها

از کجا کلید واژه های تحقیقمان را پیدا کنیم؟

مقالات مشابه عنوان اصلی تحقیق

واژه هایی که سایر پژوهشگران استفاده می کنند.

سوالاتی را مطرح کنند و پاسخ هایی که به صورت پیش فرض به این سئوالات داده می شود

۲- یافتن ماخذ ادبیات پژوهش

از چه منابعی می توانید استفاده کنید؟

منابع قابل اعتماد کجا هستند؟

شناسایی
کلید واژه ها

شناسایی منابع و
ماخذ

سازماندهی
ادبیات پژوهش

تحریر ادبیات
پژوهش

فرایند انجام ادبیات پژوهش

۳- سازماندهی ادبیات پژوهش

➤ بعد از یافتن مقالات و منابع مرتبط با موضوع پژوهش، گام بعدی سازماندهی مقالات برای شکل دادن به ادبیات پژوهش است.

➤ مقالات و منابع را دانلود و فایل بندی کنید.

➤ مقالات را بخوانید و یادداشت برداری کنید. (کپی نکنید)

➤ مبانی تئوریک از منظرهای مختلف و نتایج تحقیقات پژوهشگران پیشین را به خوبی تشریح کنید.

➤ به موازات یادداشت برداری ها نقشه ادبیات پژوهش تحقیق خود را شکل دهید. (کپی نکنید)

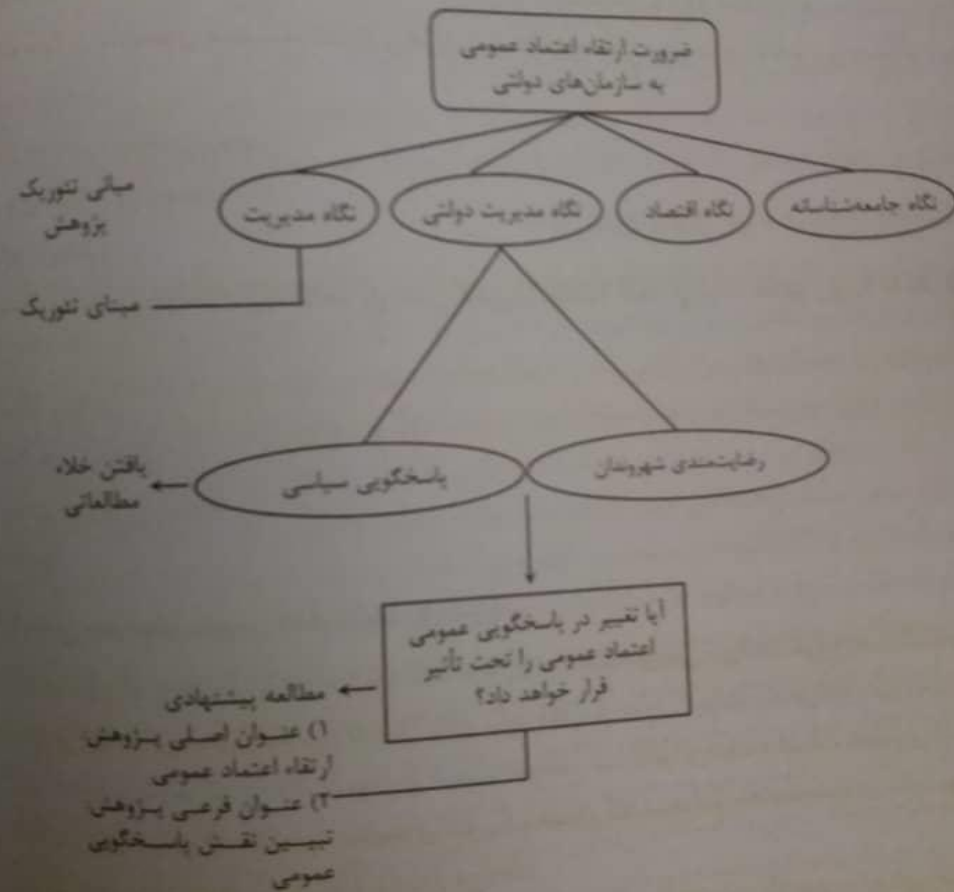
مثال: مسئله تحقیق عبارت است از «بررسی علل فساد در ادارات دولتی»

➤ ابتدا مبانی تئوریک مسئله فساد را از منظرهای مختلف تشریح کنید.

➤ سپس با ارائه استدلال مشخص کنید که شما به عنوان محقق کدام یک از تئوری های مطرح شده را به عنوان مبنای پژوهش خود انتخاب می کنید

آن عنوان اصلی و فرعی پژوهش تعیین خواهد شد. شکل ۲-۲ نقشه "مرور بر ادبیات" یک پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۲-۲: نمونه‌ای از نقشه‌ی ادبیات پژوهش

طراحی این نقشه می‌تواند شکل‌های مختلفی به خود بگیرد. شکل (۲-۲) نموداری را نشان می‌دهد که در آن پژوهشگر ادبیات پژوهش "اعتماد عمومی" را به صورت سلسله‌مراتبی ساماندهی کرده است. در شکل فوق پژوهشگر با مطالعه ادبیات موجود در رابطه با مشارکت سیاسی (به عنوان مثال) به خلأ پژوهشی دست یافته است.

فرایند انجام ادبیات پژوهش

۴- تحریر فصل ادبیات پژوهش بر اساس نقشه ادبیات پژوهش

برای استناد به هر مطالعه پژوهشی، مرجع مورد استفاده باید ذکر شود.

انواع روش های ارجاء دهی و سبک نگارش

■ سبک نگارش شیکاگو

■ سبک A.P.A

شیوه نامه انجمن روانشناسی آمریکا:

(APA: American Psychological Association)

شناسایی
کلید واژه ها

شناسایی منابع و
ماخذ

سازماندهی
ادبیات پژوهش

تحریر ادبیات
پژوهش

ارجاع دهی به روش شیکاگو

مدرک	مثال
کتاب با یک نویسنده	فرشاد، مهدی. ۱۳۶۴. <i>ساختمانهای پوسته ای</i> . شیراز: دانشگاه شیراز. (فرشاد ۱۳۶۴، ۴۰)
کتاب با یک نویسنده	Gasper, Frank X. 1999. <i>Leaving Tico</i> . Hanover, NH: Univ. press of England. (Gasper 1999)
مقاله با یک نویسنده	بنی اسدی، نازنین. ۱۳۸۳. مدیریت مشارکتی معلمان و ارتباط آن با رفتار جامعه مدنی دانش آموزان. <i>مجله روان شناسی و علوم تربیتی</i> ۳۴(۲): ۶۵-۹۶. (بنی اسدی ۱۳۸۳)
مقاله با دو نویسنده	حری، عباس، و اعظم شاهبداغی. ۱۳۸۳. استناد در آثار علمی: چاله ها و چالشها. <i>مجله روان شناسی و علوم تربیتی</i> ۳۴(۲): ۶۵-۹۶. (حری و شاهبداغی ۱۳۸۳)

مقایسه روش شیکاگو و APA

مدرك	شیوه نامه	مثال
نشریات ادواری	شیکاگو	حری، عباس، و اعظم شاهبداغی. ۱۳۸۳. استناد در آثار علمی: چاله ها و چالشها. مجله روان شناسی و علوم تربیتی ۳۴(۲): ۶۵-۹۶. (حری و شاهبداغی ۱۳۸۳)
	APA	حری، عباس، و شاهبداغی، اعظم(۱۳۸۳).استناد در آثار علمی: چاله ها و چالشها. مجله روان شناسی و علوم تربیتی، ۳۴(۲)، ۶۵-۹۶. (حری و شاهبداغی، ۱۳۸۳)
نشریات غیر ادواری	شیکاگو	فرشاد، مهدی. ۱۳۶۴. ساختمانهای پوسته ای. شیراز: دانشگاه شیراز.(فرشاد۱۳۶۴، ۳۳) یا(فرشاد۱۳۶۴، ۳۳-۴۰)
	APA	فرشاد، مهدی(۱۳۶۴). ساختمانهای پوسته ای. شیراز: دانشگاه شیراز.(فرشاد، ۱۳۶۴، ص. ۳۳) یا(فرشاد، ۱۳۶۴، ص ص. ۳۳-۴۰)

مقایسه روش شیکاگو و APA

مدرک	شیوه نامه	مثال
نشریات اینترنتی	شیکاگو	گزنی، علی. ۱۳۷۹. طراحی سیستمهای بازیابی اطلاعات بهینه در نرم افزارهای کتابخانه ای و اطلاع رسانی. علوم اطلاع رسانی ۱۶، ش. ۱-۲ (۱۰ دی). http://www.irandoc.ac.ir/ETELA-ART/16/16_1_2_7_abs.htm (دسترسی در ۳/۷/۱۳۸۵) (گزنی ۱۳۷۹)
	APA	گزنی، علی (۱۳۷۹، ۳ مهر). طراحی سیستمهای بازیابی اطلاعات بهینه در نرم افزارهای کتابخانه ای و اطلاع رسانی. علوم اطلاع رسانی، ۱۶ (۱-۲). بازیابی شده در ۳/۷/۱۳۸۵، از http://www.irandoc.ac.ir/ETELA-ART/16/16127ab (گزنی، ۱۳۷۹)
مدارک اینترنتی	شیکاگو	پازکی، زهرا. ۱۳۸۴. مقدمه ای بر دیابت (مرض قند). http://www.bpums.com/bimariha/diabet/diyabet.htm (دسترسی در ۱۸/۷/۱۳۸۵). (پازکی ۱۳۸۴)
	APA	پازکی، زهرا (۱۳۸۴). مقدمه ای بر دیابت (مرض قند). بازیابی شده در ۱۸/۷/۱۳۸۵، از http://www.bpums.com/bimariha/diabet/diyabet.htm (پازکی، ۱۳۸۴)